

OTÁZKY Z PRAKTICKEJ ČASTI O PREVÁDZKE VOZIDLA NA SKUPINU „B“

1. Upraviť sedadlo, opierku hlavy a spätné zrkadlá do správnej polohy a zabezpečiť si tak potrebný výhľad z miesta vodiča vo vozidle

Pred jazdou si vodič nastaví sedadlo najskôr výškovo, aby mal dobrý výhľad, potom smerom dopredu alebo dozadu tak, aby ruky v základnej polohe na volante boli mierne pokrčené a dal sa dobre ovládať pedál spojky. Nastavíme ešte sklon operadla a výšku opierky hlavy.

Vnútorne zrkadlo – vodič by mal vidieť cez celé zadné okno, a to len pohybom očí bez pohybu hlavy.

Vonkajšie zrkadlá – nastavujú sa buď mechanicky alebo elektronicky, pohľad v zrkadle musí byť rovnobežný s vozovkou a vodič musí vidieť časť svojho vozidla.

2. Skontrolovať funkčnosť a nastavenie bezpečnostných pásov a uzatvorenie dverí

Osoba sediaci na sedadle vozidla vybavenom bezpečnostnými pásmi je povinná ich počas jazdy používať.

Funkčnosť a nastavenie bezp. pásov – kontrolujeme ich zapínanie a správne zadržiavanie (pri prudkom pohybe musí dôjsť k jeho zaisteniu). Musia sa dať nastavovať na potrebnú dĺžku. Samonavíjací pás sa má samostatne navíjať. Textília pásov nesmie byť poškodená.

Uzatvorenie dverí – pri správnom uzatvorení dverí nesmie svietiť kontrolka na prístrojovom paneli, správne uzatvorenie dverí sa kontroluje mechanicky a vizuálne tak, aby boli dvere riadne uzavreté.

3. Vykonať kontrolu stavu pneumatík

- na náprave používame rovnaké pneumatiky, t.j. **rovnakého rozmeru, konštrukcie, druhu (letné, zimné) a značky**.

- vizuálne kontrolujeme poškodenie pneumatík, napr. **prasknutie pneumatiky, trhliny, bubliny**.

- výšku dezénu pneumatiky meriame meradlom-hĺbkomerom, príp. kontrolným výstupkom v dezéne pneumatiky.

Výška dezénu musí byť najmenej **1,6 mm** na letných pneumatikách, na zimných pneumatikách najmenej **3 mm**. U motocyklov kategórie L_{1e} najmenej **1 mm** – to sú motocykle skupiny AM s obsahom motora do 50 cm³ a rýchlosťou max. 45 km/h, túto skupinu získavate so skupinou B.

- pneumatiky hustíme na tlak predpísaný výrobcom vozidla (napr. osobné vozidlá – **tlak 2,2 baru**). Údaj o predpísanom tlaku v pneumatikách býva uvedený **na uzávery nádrže** alebo **na bočnom stĺpiku pri vodičovi**. Rezervné koleso musí byť nahustené na najvyšší predpísaný tlak, aký sa používa na vozidle. Pneumatiky na náprave musia byť nahustené na rovnaký tlak. Pri rozdielnom nahustení kolies riadiacej nápravy ťahá vozidlo do strany menej nahustenej pneumatiky.

- **závady na pneumatikách**: **málo nafúkaná pneumatika** spôsobí nadmerné opotrebenie **bočných strán pneumatiky**, **väčší tlak pneumatiky** ako predpísaný tlak spôsobí nadmerné opotrebenie **strednej časti pneumatiky** a prípadne **zle nastavená geometria kolies** vedie najčastejšie k **jednostrannému opotrebovaniu pneumatík** (len z ľavej prípadne pravej strany pneumatiky).

4. Vykonať kontrolu stavu brzd

Skontrolujeme brzdovú kvapalinu, musí byť medzi riskami MIN a MAX v nádržke.

Kontrola parkovacej brzdy - kontrolujeme tak, že v prudšom klesaní pri zatahnutí parkovacej brzdy a vyradenom prevodovom stupni (neutrál) sa nám vozidlo nedá do pohybu.

Kontrola prevádzkovej brzdy - pri zatlačení na pedál musí vozidlo plynule zastavovať, nesmie ho ťahať do strán. Taktiež pri zatlačení na pedál musí cítiť odpor, nesmie ísť pedál veľmi ľahko, bez odporu. Porucha v brzdovom systéme je signalizovaná červenou kontrolkou na prístrojovom paneli



5. Vykonať kontrolu stavu riadenia

Riadenie musí umožňovať citlivé ovládanie vozidla, slúži k udržiavaniu priameho smeru a k zmene smeru jazdy vozidla. Po prejdení zákruty sa musia kolesá vrátiť do priameho smeru. Na riadení kontrolujeme:

- **vôľu riadenia** – nesmie byť väčšia ako je prípustné

- **funkčnosť posilovača riadenia** – pri jeho poškodení sa ťažko otáča volant

- **kmitanie volantu** – môžu byť zle vyvážené kolesá alebo porucha v riadení

- **ťahanie riadenia do strany** – príčinou sú nerovnomerne nahustené pneumatiky alebo nesprávna geometria kolies

6. Vykonať kontrolu stavu remeňov a reťazí

Remene kontrolujeme vizuálne a mechanicky v motorovom priestore: klinové remene musia byť správne napnuté, ak je voľný, prejavuje sa to pískaním krátko po naštartovaní motora. Remene nesmú byť nadmerne opotrebované príp. popraskané. Výmenu a napnutie remeňov prevádzame v servise.

Kontrola stavu reťazí – u mot. vozidiel kontrolujeme hlučnosť rozvodovej reťaze sluchom, výmena v servise.

7. Vedieť použiť stierače a ostrekovače vozidla

Kontrolu prevádzame vizuálne na prednom čelnom skle a zadnom skle.

8. Vykonat' kontrolu stavu prevádzkových kvapalín a popísať spôsob ich doplnenia

Prevádzkové kvapaliny kontrolujeme pred jazdou a po jazde, príp. počas jazdy sledovaním kontroliek na prístrojovom paneli.

Palivo – kontrolujeme na prístrojovom paneli palivomerom. Palivo dopĺňame na čerpacej stanici. Pri čerpaní paliva vypneme motor, osvetlenie, po otvorení nádrže vyberieme tankovaciu pištoľ, ktorú vsunieme do hrdla nádrže a tankujeme požadované množstvo. Pištoľ vrátíme späť do stojana a zavrieme nádrž. Do benzínových motorov tankujeme benzín, do dieselových motorov tankujeme naftu.

Motorový olej – kontrolujeme meracou tyčkou, hladina mot. oleja musí byť v strede medzi riskami MIN a MAX. Dolievame mot. olej určený výrobcom, výmena cca. po 15 000 km, kontrola množstva oleja sa vykonáva pri studenom motore, výmena oleja sa vykonáva pri zahriatom motore, aby bol olej dostatočne tekutý. Nízky tlak oleja nám signalizuje kontrolka mazania (v tvare olejníčky) na prístrojovom paneli. Dolievame mot. olej rovnakého druhu.

Chladiaca kvapalina – kontrolujeme vo vyrovnávacej nádržke, hladina má byť v strede medzi riskami MIN a MAX, dolievame celoročnú zmes, výmena po 2 rokoch.

Kvapalina do ostrekovačov – kontrolujeme v nádobke aby sme jej mali dostatok, v zime nemrznúca zmes.

Brzdová kvapalina – kontrolujeme v nádobke medzi riskami MIN a MAX, výmena každé 2 roky.

Elektrolyt v akumulátore (autobaterii) – elektrolyt je zmes kyseliny sírovej a destilovanej vody. Vo vozidle môže byť bezúdržbový alebo údržbový akumulátor. Pri údržbovom kontrolujeme stav nabitia a výšku hladiny elektrolytu, v prípade nízkej hladiny elektrolytu dolievame destilovanú vodu. Pri bezúdržbovom kontrolujeme len stav nabitia.

Pri dopravnej nehode akumulátor z bezpečnostných dôvodov odpájame (vznik požiaru), odpájame mínus pol tzv. ukostrenie. Podrobnosti o prevádzkových kvapalinách a lehoty ich výmen sú stanovené v servisnej knižke vozidla.

9. Vykonat' kontrolu funkčnosti osvetlenia vozidla a zvukového výstražného zariadenia

Kontrolujeme vizuálne na vozidle, na ktorom sme vykonávali výcvik, obhliadkou vozidla pri jeho zapnutých polohách. Kontrolujeme: *obrysové (parkovacie) svetlá*, *stretávacie svetlá* – zelená kontrolka, *diaľkové svetlá* – modrá kontrolka, *zadné svetlo do hmly* – oranžová kontrolka, *smerové svetlá a výstražné svetlá*, *osvetlenie evidenčného čísla*, *cúvacie (spiatočkové) svetlo* pri zaradenej spiatočke, *brzdové svetlá* – k ich kontrole je potrebné si prizvať inú osobu alebo vozidlo nacúvať k stene.

Funkčnosť zvukového výstražného zariadenia zistíme posluchom pri stlačení klaksónu na volante.

10. Ukázať, kde vo vozidle sa nachádza povinná výbava a skontrolovať jej úplnosť

Povinná výbava sa nachádza prevažne v batožinovom priestore, príp. pod ním. Do povinnej výbavy patrí: *reflexná bezpečnostná vesta oranžovej farby v dosahu zo sedadla vodiča*, *autolekárnica*, *výstražný trojuholník*, *rezervné koleso* nahustené na najvyšší predpísaný tlak, *klúč na matice alebo skrutky kolies*, *zdvihák*. Vozidlá vybavené prostriedkami na bezdemontážnu opravu poškodenej pneumatiky nemusia mať vo výbave vozidla rezervné koleso, klúč na matice alebo skrutky kolies a zdvihák. Vodič by mal mať pri sebe aj tlačivo *Správa o nehode* v prípade vzniku škodovej udalosti.

11. Poznať opatrenia potrebné pri núdzovom zastavení vozidla

Pri núdzovom zastavení si už vo vozidle oblečieme reflexnú vestu, vystúpime z vozidla a za vozidlo umiestnime výstražný trojuholník. Výstražný trojuholník sa umiestňuje na okraj vozovky, najmenej 50 m za vozidlom, v obci môže byť vzdialenosť aj kratšia /neprehľadná zákruta/. Na diaľnici a rýchlostnej ceste najmenej 100 m za vozidlom. Vodič je povinný použiť výstražné smerové svetlá počas umiestnenia výstražného trojuholníka.

12. Ukázať, kde vo vozidle sa nachádza rezervné koleso a náradie potrebné k jeho výmene a popísať spôsob jeho výmeny

Rezervné koleso i s náradím je vo väčšine vozidiel umiestnené v zadnej časti vozidla pod batožinovým priestorom. Pri výmene kolesa vozidlo zaistíme proti pohybu (zaradený 1. prevodový stupeň, ručná brzda), snímeme puklicu, povolíme matice kolesa, podložíme zdvihák, zdvihneme vozidlo a vymeníme koleso za rezervné. Zľahka pritiahneme matice, vozidlo spustíme zo zdviháka a dotiahneme matice. Skontrolujeme tlak a založíme puklicu. Rezervné koleso musí byť nahustené na najvyšší tlak používaných kolies na vozidle.

13. Poznať opatrenia na predchádzanie krádeže vozidla a vecí z vozidla pri jeho zaparkovaní

Zaistiť ručnú brzdou, zaradiť 1. prevodový stupeň a spustiť bezpečnostný systém, ak je ním vozidlo vybavené, uzavrieť a uzamknúť vozidlo. Cenné veci uschovať v batožinovom priestore, alebo tam kde ich nie je vidno.

14. Doklady potrebné na jazdu s motorovým vozidlom

Občiansky preukaz, vodičský preukaz, technický preukaz (osvedčenie o evidencii vozidla časť 1-malá kartička), doklad o technickej kontrole, doklad o emisnej kontrole, doklad o zaplatení povinného zmluvného poistenia, na čelnom skle je umiestnená nálepka o platnosti technickej kontroly a emisnej kontroly, príp. diaľničná nálepka.